

Nem minden a pénz

2023 június 19. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

- [0](#)

Még nincs értékelve

Mérték

Koszovó egy olyan ördöglakat, amelynél megáll a tudomány.

Aki a Balkánt meg akarja érteni, annak sok sikert kívánok. Nem azért, mert nem logikus az ottani gondolkodás, hanem mert aki maga nem balkáni, az csak kívülről okoskodhat, saját mércéje szerint méri az ottani eseményeket és szereplőket, és következetesen rossz végkövetkeztetésre jut. Ez amolyan törvényszerű dolog. A valóságot senki se tudja teljes egészében befogadni, kódokra van szüksége, hogy értelmezze a másik, eltérő világ eseményeit, jelenségeit. A mecset az templom, az imám az pap, a rakija pálinka, az elnök pedig elnök. Többé-kevésbé ezek igazak, de mégsem teljesen. Itt szokott elbukni minden távolról érkező megoldási javaslat a Balkán ügyében, hogy csak többé-kevésbé igazak ezek. A helyi lakosság számára pedig minimálisan se pozitív, hogy a nagy székesfővárosból, Brüsszelből osztja valaki az észet szürke öltönyben.

Az Európai Unió ugyanis mindent megtett azért, hogy a Balkán ne tudjon fejlődni. Az alaptézise a kék-sárga kvázi-birodalomnak az, hogy a fejlődés óhatatlanul magával hozza az erőszédést, ez pedig az ott élő népek esetében veszélyes.

Hiszen a Drinán ívelő híd minden kőkockája értelmetlennek tűnő testvérháborús vérrel van áztatva, no meg a mostari kőív is, amely során horvát a bosnyákkal harcolt, miközben a szerbekkel álltak szemben mindketten. Ez a hely ma turistaparadicsom, fiatalok ugrálnak le a folyóba, az úri közönség tapsol. De nem ért semmit. Mert az unió arra jutott, a Balkánt úgy lehet pacifikálni, hogy mézesmadzagot húzunk elélte, a reménybeli uniós tagságot, egy szép, távoli napon ez megtörténhet. Akkor pedig eljön a Kánaán. Addig viszont minden térségbeli állam és államocská küzdjön a brüsszeli bürokraták kedvéért. Mert a végső szót természetesen ott mondják ki, hogy az aktuális, államnak nem igazán nevezhető emberközösség alkalmas-e a csatlakozásra.

Szegény Bosznia-Hercegovina pedig megkapja a feje fölé a bürokraták nedves álmaiban szereplő, mindent megbénító struktúrát, a háromfős elnökséget, akik cserélgetik egymást, de a szerbek voltaképp külön életet élnek, így az ő képviselőjük nem kap szót az egész ország felett.

A végső szó a szürke eminenciásé, akit főképp képviselőként kijelöl a nemzetközi közösség. Amolyan alkirály vagy diktátor, de kedves és szemüveges, átadja a döntések többségét a helyi tisztviselőknek.

A Bosnyák-Horvát Föderáció, amely az ország területének nagyjából 51 százalékán terül el tíz kantonra oszlik, ezek mindegyike rendelkezik kormánnyal, parlamenttel, az ezekhez szükséges közzolgákkal, s brutális méretű korrupció jellemzi a berendezkedést. Mert ez az a fedő, amely alatt puhul a hús, az okos nyugati gondolkodás szerint ha megvan a megfelelő csúszópénz a megfelelő zsebekben, akkor nem fog senki fegyverhez nyúlni. Feltehetően hazuról hozták ezt az elméletet, elég csak az Európai Parlament legutóbbi korrupciós botrányát nézni, ahol a szocialista képviselő asszony feltehetően azért nem maga vitte el a kenőpénz utolsó, nem számottevő részét, mert egyedül nem bírta el a börtönt, s megkérte az apukáját a segítségre.

Az EU elmélete szerint a Balkán az unió része. Nem hivatalosan, de voltaképp az. Irányelveket fogalmazhat meg, médiával foglalkozhat meg adórendszerrel, emberi jogokkal. Koszovó pedig egy olyan ördöglakat, amelynél megáll a tudomány. Ördöglakat, azaz van megoldása, de cseppet sem egyszerű. Koszovót hatalmi önkény és brutális erőszak szakította el Szerbiától, pedig a szerbek hitték azt, hogy a határok változtathatatlanok. A kérdésben az unió sem egységes, több tagállam se ismeri el Koszovót, gondolván saját kisebbségeire, amelyek joggal mondhatják, ha az albánok megtették, mi miért ne? De mivel az EU és általában a nemzetközi közösség nem túl fifikás, túl sok szerződés köt mindenkit, túl sok irányelvet kell követniük, s túl sok egyéni érdek fűződik a fennálló helyzet fenntartásához, ezért eljártsszák, hogy nincs itt semmi látnivaló, Koszovó létezik, Szerbia fogadja el, s mindenki kövesse a demokratikus játékszabályokat. Legyenek választások, meg médiapluralizmus, ünnepeljük a sokszínűséget, mint valami eurovíziós dalfesztivál politikai színtéren.

Elfeledik ugyanakkor azt, hogy Koszovóban és Szerbiában emberek élnek, saját elképzeléseik vannak a jövőről, érzelmeik vannak és iszonyú mennyiségű vér folyt a különböző háborúkban, hogy ez vagy az a falu jelenleg hogy néz ki. Novak Djokovics az élő példa rá, hogy mennyire fontos ez a kérdés. A teniszező dúsgazdag ember, így esetében nem a pénz számít. Épp ellenkezőleg, épp ismertsége és befolyása okán írja le a kamera lencséjére, hogy Koszovó Szerbia szíve.

Vállalja a támadásokat azok helyett, akik nem tudnak úgy nyesni és lecsapni, mint ő. Ennek a cikknek sem célja igazságot tenni, hogy akkor kié Koszovó, hiszen nem szabad azt a rengeteg áldozatot kinevetni, amelyet emberek meghoztak saját eszméik és földjük védelmében.

Az UCK egyszer? gerillaszervezetb?l vált államalkotó csoporttá, irányít egy kvázi létez? országot, t?zbe mentek azért, hogy megvalósuljon az álom. Azaz mindenkinek igaza van egy ilyen helyzetben, épp ez benne a szörny?.

Mert végül valaki veszít, tömegek fogják azt érezni, nincs igazság a Földön, semmivé lett az a rengeteg áldozat, amit meghoztunk. No persze az élet megy tovább, dolgozni kell, teniszezni kell, a tragédia idején is vannak jó pillanatok, és soha senki nem felejt el, hogy egy nap talán eljön az a pillanat, amikor mi kerülünk fölénybe. Tiocfáidh ár lá! – Felvirrad a mi napunk! – ez volt egykor az IRA jelmondata, ezt festették fel a belfasti házak falára, akkor, amikor a vezet?ik többsége brit börtönökben raboskodott. Majd elmúlt néhány évtized, és az IRA politikai szárnya Észak-Írország – tegyük hozzá, nem m?köd? – kormányának vezet?ereje, az Ír-sziget egyesítése pedig szinte elkerülhetetlen.

Az EU válságtanácskozásra hívta a szerb és a koszovói vezetést Brüsszelbe, hogy lenyugtassák a kedélyeket. Mert az az említett fed? kicsit félrecsúszott, és ilyenkor mindig az az ötlet jön, hogy beszéljük meg. Nyilván ugyanez az ötlet akkor nem jut senkinek az eszébe, ha oka van az ellenségeskedésnek, mondjuk ukrán–oros viszonylatban, ott kizárólag a fegyverek küldése lehet a megoldás, a háború, a tömegmészárlás. De Koszovó még nem ilyen, ott a h?s brüsszeli irodák megnyugtató hatással lehetnek a forró balkáni szívek számára is, gondolják ezt azok, akik soha nem jártak a Balkánon.

Elképzелhetetlennek tartják, hogy valaki ne ugyanarra vágyjon, mint ?, a nyugati tárgyaló. Az ? világában teljesen értelmetlen egy kietlen földdarabért harcolni, ahol nincs anyagi jólét, csillogó irodaház vagy gyorsétterem, csak düledez? falvak és mogorva arcú harcosok. ? nem érti Novak Djokovicst, miért foglalkozik ezzel a témával.

Mi, magyarok talán jobban értjük. De mások is, messze földr?l érkez? emberek is értik. Arabok, kínaiak, oroszok, amerikaiak. Olyanok, akik pragmatikusan fogják fel a világot, és nem könnyvel?mentalitással irányítják az életüket. Bevásárolták magukat a Balkánba, megvették a szükséges cégeket, építkeznek, munkát adnak az embereknek. Az Európai Unió pedig balgán azt képzele, mindenki t?le fogja megkérdezni, mit lehet tenni a Balkánon, hiszen ? van legközelebb a régióhoz. Pedig senki se kérdez semmit, csak teszi a dolgát. Ferenc Ferdinánd trónörökös teljesen értelmetlen volt lel?ni, de mégis megtörtént. A balkáni logika szerint viszont nem volt más lehet?ség. Ideje felismerni, hogy a Balkán mennyire fontos, és milyen veszélyes kiengedni az európai kezekb?l. De mivel száz év is kevés volt megérteni az ottani gondolkodásmódot, feltehet?en ezzel az EU elkésett.

Borítókép: Koszovói albánok különböz? zászlókkal (Forrás: Europress/AFP)

Sirkei Levente - www.magyar nemzet.hu

Ajánló

